

ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНИХ НАВИЧОК З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ

П'янова І. Ю., Шотова-Ніколенко Г. В. (*Одеський Державний Екологічний Університет, г. Одеса, Україна*)

Як відомо, граматичний навик – це здатність автоматизовано викликати із довгочасної пам'яті граматичні засоби, необхідні для здійснення спілкування, а граматичне вміння слід розуміти як здатність використовувати граматичні навик і знання для вирішення різних комунікативних задач. Слід наголосити, що граматичний навик представляє собою синтезовану дію з вибору моделі, яка є адекватною мовленнєвій задачі в даній ситуації, і правильного оформлення мовленнєвої одиниці будь-якого рівня, яке здійснюється у навичкових параметрах і яке слугує однією з умов виконання мовленнєвої діяльності. Як в дії синтезованих, в граматичному навичці можна виділити такі його складові дії: 1) вибір моделі, що адекватна мовленнєвому замислу того, хто говорить у даній ситуації; 2) оформлення мовленнєвих одиниць, якими заповнюється модель згідно з нормами англійської мови.

Процес автоматизації повинен пройти шість послідовних етапів формування граматичного навичку: 1) сприйняття, 2) імітацію, 3) підставлення, 4) трансформування, 5) репродукцію, 6) комбінування. Всі ці стадії виділено згідно з критеріями дії того, кого навчають із засвоєним матеріалом.

Для ознайомлення з формою, значенням і вживанням граматичного явища використовується зв'язаний текст, що подається або для сприйняття на слух (аудіотекст), або в друкованому вигляді. Текст – це типове середовище для граматичного явища, оскільки він — образ майбутнього висловлювання.

Сприйняття тієї або іншої граматичної моделі здійснюється на першому уроці вже в процесі презентації, яку можна визначити як показ моделі в дії, показ її функціонування у говорінні.

Імітація закладає підґрунтя для зв'язку слухового і мовленнєворухомого образів граматичної форми. Завдяки імітаційним вправам у пам'ять закладається акустичний образ нового явища, розвивається здібність до прогнозування. Предметом імітації є різноманітні морфологічні і синтаксичні варіанти граматичного явища так, як вони представлені у мовленні.

Підставлення починає формувати операцію оформлення. Зароджується

усвідомлення узагальнення моделі. Збільшується здібність до репродукції на підставі аналогії, де особливу увагу слід приділяти схемам і таблицям, особливо коли це стосується синтаксичних конструкцій.

Трансформація всі ці вказані процеси піднімає на більш високій рівень, де закріплюються операції оформлення і починається диференціація часового зв'язку. Таким чином зароджується операція самостійного виклику моделі.

Репродукція, як спрямоване, ізольоване вживання, посилює диференціацію часового зв'язку, яке завершує встановлення асоціації між формальною і функціональною стороною моделі (завершується на рівні спрямованого говоріння) формування операції виклику, а також внутрішнього образу моделі.

На етапі комбінування відбувається спеціальне, цілеспрямоване, скероване комбінування, тобто „стикання”, „поєднання” засвоєного на попередніх стадіях моделі з іншими, засвоєними ще раніше, в інших циклах. Тут мова йде власне про скероване комбінування: вправи цього етапу слід спеціально організовувати так, щоб модель, яка засвоюється, по черзі комбінувалася з головними моделями, що використовуються з нею в природному говорінні. На стадії комбінування закріплюється диференціювання часового зв'язку, і отже, закріплюється стійкість навичку.

Таким чином, докладно розглянуті методичні принципи і етапи формування граматичного навичку з урахуванням сучасної методології викладання, дають змогу викладачам і студентам вдосконалювати знання з методики викладання граматики англійської мови.

Література

1. Армаш С. Ф., Бабырэ Е. Методические принципы формирования грамматических навыков // Сучасні дослідження з іноземної філології. Збірник наукових праць. – Вип. № 6. Відп. ред. Фабіан М. П. – Ужгород, 2008. – С. 674-679
2. Бабинская А. В. Практический курс методики преподавания иностранных языков. – М.: Тетра, 2005. – 288 с.
3. Куликовская О. Д. Консультации по английской грамматике. – М.: Флинта, 2004. – 88 с.
4. Рогова Г. В. Методика обучения английскому языку. – Л.: Просвещение, 1975. – 312 с.